

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 217/2023
27.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Биљана Николић, адвокат из ..., против туженог „Nelt Со“ д.о.о. Београд-Добановци, чији је пуномоћник Миодраг Поткоњак, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1216/22 од 27.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 27.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1216/22 од 27.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1216/22 од 27.05.2022. године, преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П1 88/20 од 23.11.2022. године, тако што је усвојен је тужбени захтев и поништено као незаконито решење туженог о престанку радног односа број .. од 18.01.2013. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду број .. од 13.05.2008. године и припадајући анекси уговора о раду и обавезан је тужени да тужиоца врати на рад, као и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 319.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 33.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Примени члана 404. ЗПП нема места с обзиром да је ревизија дозвољена као редовна.

Врховни суд је испитао другостепену пресуду на основу чланова 408. и 441. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни друге битне повреде због којих се ревизија у смислу члана 407. став 1. ЗПП, може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос 13.05.2008. године на радном месту достављача, а анексом уговора о раду од 01.07.2011. године је премештен на радно место агент продаје. У јуну 2012. године тужилац је због остварених добрих резултата рада од стране туженог упућен на плаћени викенд на Тари заједено са другим запосленим код туженог, након чега је у понедељак 19.06.2012. године позван код туженог на састанак на ком му је указано да је пословни партнер туженог "Dr Oetker" обавестио руководство туженог да је тужилац током боравка запослених на Тари, у алкохолисаном стању ударио по задњици запослену пословног партнера, на шта је она одреаговала ошамаривши га и пријавила га својим претпостављенима. Тужиоцу је у вези са наведеним догађајем достављено упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду од 19.06.2012. године због учињене повреде радне обавезе из члана 20 тачка 2б и 2 д, у опису недоличног понашања према запосленој у компанији "Dr Oetker" према којој се неморално понео у међукомпанијском дружењу, на које се тужилац изјаснио негирајући наводе из упозорења. Након тога, тужиоцу је 08.08.2012. године достављена понуда за закључење анекса уговора о раду ради премештаја на друго радно место, аналитичар продаје у "Pet care" дивизији, где је као разлог понуде наведена потреба процеса и организације рада, коју је тужилац прихватио и потписао анекс уговор о раду од 08.08.2012. године. Правилником о измени Правилника о организацији и систематизацији радних места туженог од 28.12.2012. године, измењен је Правилник организацији и ситематизацији послова тако што је укинута "Pet care" дивизије и ти послови су припојени "Animal health" програму у оквиру дивизије фармацеутских производа. Наведеним Правилником је одлучено да ће запослени из "Pet care" дивизије бити распоређени на радним местима "Animal health" у оквиру дивизије фармацеутских производа у складу са стручном спремом. Одлуком директора туженог од 03.01.2013. године је услед технолошких, економских и организационих промена узрокованим тешком економском кризом укинута цела "Pet care" дивизија, тако и радно место аналитичар продаје и иста припојена организацијоном делу "Animal health" у оквиру дивизије фармацеутских производа. Истом одлуком је утврђен престанак потребе за радом запосленог тужиоца на радном месту аналитичар продаје у "Pet care" дивизији и одређено да ће му бити исплаћена отпремнина.

Решењем туженог од 18.01.2013. године, тужиоцу је отказан уговор о раду од 13.05.2008. године и припадајући анекси, због престанка потребе за обављањем послова на које је распоређен услед технолошких, економских и организационих промена узрокованих тешком економском кризом. У образложењу решења је наведено да због спровођења економских и организационих промена које се стастоје у укидању "Pet care" дивизије, престала је потреба за радом запосленог, а послодавац нема могућности да обезбеди други посао који одговара стручној спреми и радним

способностима, као ни могућности да понуди посао у nižем степену стручне спреме одговарајућих занимања, нити да обезбеди преквалификацију или посао код другог послодавца.

Оценом изнетих чињеница, првостепени суд је позивом на члан 179 став 1 тачка 9 Закона о раду оценио да је код престанка радног односа тужиоца код туженог у свему испоштована законом одређена процедура, с обзиром да је Правилником о организацији и систематизацији радних места укинута радно место аналитичар продаје у "Pet care" дивизији, да је тужилац на том радном месту радио 5 месеци пре доношења оспореног решења о отказу уговора о раду и да је обављајући послове тог радног места у наведеном периоду био ангажован што произлази из исказа саслушаних сведока, одбио тужбени захтев као неоснован, сматрајући да на другачију оцену не утичу наводи да је тужени у периоду од фебруара до маја 2013. године запослио нових 50 радника, јер се тај период не односи на период у коме је донето оспорено решење, већ након тога.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев, оценивши да околности под којима је тужиоцу престао радни однос указују да у тренутку доношења оспореног решења није дошло до стварног престанка потребе за радом тужиоца, имајући у виду да је услед организационих промена утврђен престанак потребе једино за тужиочевим радом, док су остали запослени из јединице која је укинута премештени на друге послове, при чему, како то произлази из извештаја туженог, тужени је следећих месеци након доношења оспореног решења о отказу засновао радни однос са око 50 новозапослених на радним местима за које је тужилац испуњавао услове у погледу стручне спреме и искуства. Одсуство разлога у оспореном решењу због којих тужилац није могао бити премештен на друге послове, међу којима и послове агента продаје које је обављао пре премештаја на укинута радно место аналитичар продаје, чини оспорено решење незаконитим, у ситуацији када је тужени засновао радни однос са нових 50 запослених.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Чланом 179. став 1. тачка 9. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...54/09) прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца, односно ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Чланом 182. став 1. истог Закона прописано је да ако откаже уговор о раду запосленом у случају из члана 179. тачка 9. овог закона, послодавац не може на истим пословима да запосли друго лице у року од шест месеци од дана престанка радног односа. Ако пре истека рока из става 1. овог члана настане потреба за обављањем истих послова, предност за закључивање уговора о раду има запослени коме је престао радни однос (став 2.).

Институт „забране злоупотребе права“ штити запосленог као општеважећи принцип у уговореном праву (члан 13. Закона о облигационим односима), који се, имајући у виду порекло уговора о раду, супсидијарно примењују у области рада. Злоупотреба права постоји када послодавац у поступку давања отказа испоштује форму, али не и суштину (разлоге) института тзв. вишка запослених, ако вређа циљ и сврху.

Из цитираниог члана 179. став 1. тачка 9. и правила која су садржана у члану 153. – 158. Закона о раду, произлази да је аутономно право послодавца да отпушта запослене услед технолошких, економских или организационих промена, када престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Међутим, овај отказни разлог се злоупотребљава ако се користи да би се без одређене законске процедуре отпустили запослени који не испуњавају радне обавезе или крше радну дисциплину или да би се на њихово место у релативно кратком временском року запослили нови радници.

У конкретном случају, тужилац је био у радном односу код туженог на радном месту агента продаје, да би након наводног догађаја на Тари (непримерног понашања тужиоца према запосленој код пословног партнера туженог), тужиоцу било достављено упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду 19.06.2012. године, на које се тужилац изјаснио негирајући наводе из упозорења. Након тога, тужени је тужиоца најпре анексом уговора о раду од 08.08.2013. године са радног места агента продаје преместио на радно место аналитичар продаје у "Pet care" дивизији, а затим након пар месеци Правилником о измени Правилника о организацији и систематизацији радних места туженог од 28.12.2012. године укинуо "Pet care" дивизију и те послове припојио "Animal health" програму у оквиру дивизије фармацеутских производа и донео Одлуку од 03.01.2013. године којом је престала потреба једино за радом тужиоца на пословима аналитичара продаје, док је остале запослене из укинуте организационе јединице преместио на друга радна места у "Animal health" програму у оквиру дивизије фармацеутских производа, како је било предвиђено Правилником о измени Правилника о организацији и систематизацији радних места од 28.12.2012. године. Такође, тужени је након што је тужиоцу отказао уговор о раду због престанка потребе за обављањем послова које је тужилац обављао, у наредном периоду од 18.01.2013. године до 30.05.2013. године, засновао радни однос са око 50 нових запослених, између осталог и на радним местима агента продаје, које послове је тужилац обављао пре него што је премештен на радно место аналитичар продаје, као и на радним местима достављача, које је такође тужилац обављао приликом заснивања радног односа код туженог.

Код наведеног, у одуству разлога у оспореном решењу због којих тужилац није могао да буде премештен на друге послове за које је испуњавао услове у погледу стручне спреме и радних способности, а у ситуацији када је тужени у кратком периоду након што је тужиоцу отказао уговор о раду запослио друга лица, и то управо на пословима за које је тужилац испуњавао услове у погледу стручне спреме и искуства и које је обављао обављао пре премештаја на укинуто радно место аналитичар продаје, правилан је закључак другостепеног суда да је тужени злоупотребио право са намером да тужиоцу откаже уговор о раду, а што решење о отказу чини незаконитим.

Неосновани су наводи ревизије да је тужени нова лица запослио након више од 6 месеци од престанка тужиочевог радног односа и да су сви били са другачијом стручном спремом од тужиоачеве, а имајући у виду достављени списак новозапослених у периоду од 18.01.2013. године до 30.05.2013. године, у коме су наведени датуми запошљавања и радна места, и који је правилно цењен од стране другостепеног суда.

Приликом доношења одлуке, овај суд је ценио остале ревизијске наводе, али је закључио да исти нису од утицаја на другачију одлуку, јер је другостепена пресуда донета правилном применом материјалног права.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић